

»Zakon o gozdovih v parlamentu – drugič«

V Gozdarskem vestniku št. 9-10/1991 je bil z zgornjim naslovom objavljen Uvodnik, ki ga je podpisal »urednik« (tehnični?). Namesto resnega prispevka o sprejemanju zakona o gozdovih, česar sem se prvi hip razveselil, sem na koncu ugotovil, da imam opravka s spisom, obarvanim s cinizmom in nezdravo ironijo. Če so stališča urednika tudi stališča celotne ZDIT lesarstva in gozdarstva, ki je izdajatelj revije, postaja organizacija ideološka interesna skupina. Zakaj?

Spis se prične s citatom dr. Janeza Šinkovca, da je pravna znanost nedvomno obračunala s pojmovanjem lastnine kot absolutne resnice in evropska pravna misel zavrnila tradicionalno pojmovanje lastnine gozdov. Ker je vse, kjer se omenja »evropskost« (upam, da je s tem mišljena zahodna in centralna Evropa) za nas skorajda svetinja, ima citat svojo težo in namen je dosežen. Ali je prepisan iz prispevka v Naših razgledih Je lastnik gozda res samostojen gospodar? z dne 22. 11. 1991 z vednostjo avtorja ali ne, ne vem. Mislim pa, da tudi ostali »kontekst«, na kar se v spornih primerih običajno sklicujemo, ne utemeljuje trditve. Citat je uporabljen na način, kot smo prebiralci citate s podpisi velemož, ki so znali z enim zamahom reševati probleme in dajali besedilom ne toliko ideološki kot »znanstveni« torej objektivni-strokovni značaj. Ker menim, da so v citatu navedene trditve uporabljene narobe, prosim urednika, da nam od zgoraj omenjenega uglednega pravnika priskrbi nekaj dodatnih informacij. Zanima me, kako se spoznanja pravne znanosti po njegovem vedenju odražajo v **evropski gozdarski zakonodajni in pravni praksi** in s katerimi instrumenti (posebej morebitne uporabe označitve drevja za posek, ki je pri nas kamen spotike, kar je omenjeno tudi v spisu) »... omejujejo vsebino lastnine v splošnem, celinskem, pa tudi planetarnem interesu«

pri čemer mislim seveda na lastnino gozdov.

»Počasi se bo Zakon o gozdovih počutil v Slovenski skupščini domače« obupuje urednik. Ozrmo se malo po Evropi. Švicarji se na sprejem novega zakona pripravljajo že skoraj sedem let, Belgijci pa so samo za vključitev dokaj neobvezajočega gozdnogospodarskega načrtovanja potrebovali desetletje. Gozdarska politika, o kateri pa se sploh ne pogovarjamo in njen instrument, Zakon o gozdovih, ki ni sprejet v vsestranski politični arbitraži in nima podpore vodilnih družbenih sil, se ne more izvajati, s tem pa postane družbeno nepomemben in gozdarsko politično neučinkovit. Izkaže se lahko celo škodljiv. V postopku sprejemanja zakona mora biti zagotovljena sprejemljivost ali vsaj tolerantnost tistih, ki se jih tiče. Žal predstavljajo pri nas glavne družbene sile politične stranke (katerim je sicer res bistveno preživetje od volitev do volitev), t. i. nevladnih organizacij in razvejanih oblik javnosti pa ne poznamo. Parlamentarna razprava z vsemi svojimi slabostmi (najpomembnejša je navidezna počasnost) in »nestrokovnostjo« je kljub vsemu edini možni način. Kljub vsemu pa menim, da nam časa tako zelo spet ne primanjkuje. Urednik namreč utemeljuje hitro sprejemanje zakona z ravnanjem **nekaterih** (podčrtal M. Š.) lastnikov gozda, ki so delali škodo v gozdovih. V letu in več, ko je stari zakon mrtva črka na papirju, učinkovit nadzor inšpekcij pa klinično mrtev, je bilo možno v gozdovih početi karkoli. Nestrokovno ravnanje samo nekaterih lastnikov je zame kar spodbudna ugotovitev. Vztrajanje na strogem (strogem spet po evropskih merilih) zakonskem omejevanju svobodnega odločanja na lastnini vseh ne more biti utemeljeno z možnostjo grobe izrabe nekaterih. V posameznih primerih je mogoče uporabiti drugačne instrumente, kar pa bi zahtevalo za naše razmere resnično

inovativen odnos do gospodarjenja z gozdovi. Sicer pa, ali se ne bojite, da bi poploševanje »nekateri torej vsi«, uporabili tudi lastniki gozdov. Zagotovo poznate »nekateri« gozdarje (jaz jih, in to predvsem med tistimi, ki so imeli največ stika z lastniki gozdov!), ki jim svojega gozda ne bi nikoli zaupal.

Zahteve »nekaterih« lastnikov gozdov imenuje urednik za konservativne, nepravilne in neupravičene. Dokler ne priznamo legitimnosti zavzemanja vsakega posameznika ali družbenih skupin za njihove interese, nismo sposobni demokratičnega sprejemanja rešitev, ki so poenostavljeno rečeno tako ali drugače rezultat kompromisov. Vsak posameznik se ima pravico potegovati za svoje gospodarske in politične interese. Če bodo o sprejemu zakona o gozdo-

vih odločale vrednote kot so konservativizem, pravičnost in upravičenost, ki sodijo v ideološko-etično področje, zakonu ne moremo pripisovati dolgega življenja. Bolj uporabna bi bila pojma koristi in stroški.

S trditvijo, da mora zakon zagotoviti strokovno ravnanje z vsemi gozdovi, bi se skoraj lahko strinjal. Vedeti bi moral samo še, kako si urednik predstavlja **način** zagotovitve strokovnega ravnanja. Iz celotnega spisa lahko utemeljeno sumim, da samo in zgolj s pomočjo represivnega državnega aparata.

»Ubogi Zakon, gozd in gozdarji!« jadrkuje urednik. Ali to pomeni, da postajamo tudi gozdarji ogrožena vrsta, ki jo mora ščititi država, da lahko preživi. Sam sem prepričan, da ne.

Milan Šinko

GDK: 931

Odgovor Milanu Šinku

Milan Šinko se je zelo nepristransko, zdi se celo do stopnje neprizadetosti za usodo gozdov, lotil enega od mojih Uvodnikov. V odgovor sem dolžan nekaj pojasnil.

Najprej. Čigava so stališča, ki jih pod Uvodniki podpisujem kot urednik?

V kratkih Uvodnikih ni prostora za poglobljene analize, aktualne dogodke obravnavam v njih samo bežno, kot jih pač vidim s **svojimi** očmi. Menim, da te ocene doslej niso bile v nasprotju z uradnejšimi stališči ZDIT gozdarstva in lesarstva. Če bi postalo očitno, da se moji pogledi do stroke in moj odnos do gozda bistveno razlikujejo od (uradnih) pogledov Zveze, potem se bo brez težav umaknil Mohamed in naj gora le ostane. Doslej nisem prejel prav nobene opozorila glede zapisanih stališč – tudi v pogledu »spornega« Uvodnika ne. V toliko je prispevek Milana Šinka tudi očitek Zvezi; morda želi biti tudi opozorilo Zvezi.

Prepričan sem, da nisem zlorabil citata dr. Janeza Šinkovca, ne bi pa rad uglednega strokovnjaka nadlegoval s tem, da bi (Milanu Šinku) dokazoval, s kakšnimi vse zakonskimi instrumenti so posamezne evropske države »omejile vsebino lastnine

v splošnem, celinskem pa tudi planetarnem interesu« prav v pogledu gozdov. Sam vem, da takšni zakonski instrumenti **so**, seveda so zelo različni, zaradi različnih družbenih razmer in načina gospodarjenja z gozdovi. V naših razmerah nas velika večina gozdarjev, ki poznamo razmere na terenu, meni, da brez označevanja drevja in zagotovljenih sredstev vsaj za najnujnejša gojitvena dela, visokih, rastišču primernih ciljev, pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi ne bomo dosegli. To pa je tudi vsenarodni interes. Menda podobna spoznanja niso več tako redka tudi v drugih deželah.

Če išče Milan Šinko v meni ideološko obremenjeno osebo, naj povem, da je potrkal na povsem napačna vrata, ki niso bila nikoli obarvana, tudi zdaj niso in ne kaže, da bi bila kmalu; pač, zelena so, kot je zelen gozd (ne kakšna stranka).

Od Okrogle mize v Postojni, v jeseni 1990, sem tudi sam pomagal aktivno pojasnjevati resnico o gozdarstvu, ki ni ne črna in ne bela ampak nekje vmes. Tudi rešitev, ki jo ponuja osnutek Zakona o gozdovih (vključno z označevanjem drevja), je nekje